

Kisdiák koromtól kísértett Shakespeare, azóta, hogy tizenkét vagy tizennégy éves fővel jóindulatú szomszédoktól, egy tanár családtól kölcsönkapott kötetekből sorra végigolvastam „összes műveit”, még a Kisfaludy Társaság fordítóinak magyarításában, de – főleg Arany Jánosnak köszönhetően – a zseniális költőt megérező felfedező boldog izgalmaival. Később újabb fordításokkal való megismerkedés egyre bensőségesebb kapcsolatot teremtett a „stratfordi bárddal”, és évtizedek alatt egyre inkább kedvet támasztott bennem, hogy magam is megpróbálkozzam a fordításával.

Furcsa, szinte számomra is megmagyarázhatatlan, hogy annyi esztendő, huszonnégy „kánoni” és jó néhány apokrif darab, hetvenhét szonett lefordítása során következetesen húzódoztam két legismertebb drámájának, a Romeo és Júliának és az Othellónak a fordításától. De amikor végül számba vettem a megjelent testes kötetek és még kiadásra váró kézírataim immár tekintélyesre duzzadt tömegét, rá kellett ébrednem, hogy e két fontos tragédia nélkül munkámat nem tekinthetem befejezettnek. Felfrissült érdeklődéssel nekiültem hát... és a Romeo után átnyújtom az Othellót is az olvasónak.

Dolgom végeztével olvastam csak újra a két műnek az utóbbi években használatos magyar szövegeit. Meglepetéssel tapasztaltam, hogy Othellóm a vártnál gyakrabban találkozik Kardos László szövegével – ami végtére nem is olyan meglepő, ha tekintetbe vesszük műfordítói elveink és módszerünk rokonságát. De találkozik helyenként Mészöly Dezső szövegével is, amely szintén össze-összecsend az egészen más alkatú Kardos Lászlóéval. A nyelv és a munka természetéből elkerülhetetlenül adódik ez, nem is változtattam az ilyen „találkozásokon”, amint egyeseknél láttam, akik hajlandók olykor gyengébb – és szembeötlően erőszakolt – megoldásokkal beérni, nehogy utánczás vádjá érje őket; inkább még kölcsönvettem utólag egy-két telitalálatot: a cél az, hogy irodalmunk összességében lépésről lépésre jobban megközelítse az árnyalt, világos, költői (és színszerű) Shakespeare-fordítás eszményét. Hálával tartozunk mindazoknak, akik munkájukkal hozzájárultak ehhez.

Ebben a reményben adom közre ezt a (valóban) utolsó fordítást is.

Kategória: színház

Denumire autor: Jánosházy György

Látó Szépirodalmi Folyóirat